

Newsletter CENERG

Nowości konkursowe

QuantERA Call 2019: otwarcie systemu składania wniosków

Narodowe Centrum Nauki poinformowało o otwarciu elektronicznego systemu składania wniosków (ESS) w konkursie *QuantERA Call 2019*. System dostępny jest pod adresem https://aap.agencerecherche.fr/_layouts/15/SIM/Pages/SIMNouveauProjet.as... Wnioski na poziomie międzynarodowym będą przyjmowane do dnia 18 lutego 2019 r. Instrukcja korzystania z systemu znajduje się w dokumencie *QuantERA Electronic Submission System Guidelines*. Udostępniono także formularz finansowy *QuantERA Call 2019 Financial Form*, który służy do przygotowania budżetu konsorcjum międzynarodowego przystępującego do konkursu. Polscy wnioskodawcy w konkursie *QuantERA Call 2019* są dodatkowo zobowiązani do złożenia wniosku krajowego UNISONO dotyczącego polskiej części projektu w systemie ZSUN/OSF (również do dnia 18 lutego 2019 r.). <https://www.ncn.gov.pl/aktualnosci/2019-01-17-quantera-otwarcie-systemu-skladania-wnioskow>

Źródło: NCN

Formularze wniosków dla konkursów UWERTURA 3, SONATINA 3 i ETIUDA dostępne w systemie ZSUN/OSF

Narodowe Centrum Nauki poinformowało o udostępnieniu w systemie ZSUN/OSF formularzy wniosków dla konkursów UWERTURA 3, SONATINA 3 i ETIUDA 7. Wnioski można składać do dnia 15 marca 2019 r.

<https://www.ncn.gov.pl/aktualnosci/2019-01-16-formularze-wnioskow-dostepne>

Źródło: NCN

Dzień informacyjny na temat obszaru baterii przyszłej generacji w programie Horyzont 2020 na lata 2019 i 2020

W dniu 30 stycznia 2019 r. Krajowy Punkt Kontaktowy PB UE i Wydział Chemiczny Politechniki Warszawskiej zapraszają na dzień informacyjny dotyczący wyzwania SC4 „Inteligentny, ekologiczny i zintegrowany transport” i poświęcony konkursom na ostatnie dwa lata programu Horyzont 2020 w obszarze *Baterie następnej generacji* (dla zastosowań mobilnych i stacjonarnych). W agencji przewidziano prezentacje o krajowych źródłach finansowania badań z obszaru baterii, informacje o konsorcjach Pol-Stor-En oraz *Battery Alliance* Polska oraz informacje o konkursach Marii Skłodowskiej-Curie. Na spotkaniu będzie również możliwość wygłoszenia krótkich prezentacji pomysłów projektowych związanych z w/w zagadnieniami oraz dotychczasowych osiągnięć w rozwoju technologii bateryjnych dotyczących całego łańcucha wartości (w tym drugiego życia baterii i jej recyklingu), które można zgłaszać do dnia 28 stycznia br. Wszystkim autorom pomysłów projektowych KPK proponuje dodatkowo dalszą pomoc w przygotowaniu wniosku projektowego. Termin zakończenia rejestracji na to wydarzenie upływa w dniu 29 stycznia 2019 r.

<http://www.kpk.gov.pl/?p=46618>

Źródło: KPK

Aktualności

Ukazało się drugie wydanie poradnika pt. *Aspekty finansowe i prawne w programie Horyzont 2020*

Pod koniec grudnia 2018 r. ukazała się publikacja pt. *Aspekty finansowe i prawne w programie Horyzont 2020*, której autorami są Barbara Trammer i Bartosz Majewski – eksperci Krajowego Punktu Kontaktowego PB UE pełniący funkcję *Legal & Financial* NCP. To drugie wydanie poradnika z cyklu *Co trzeba wiedzieć, żeby prawidłowo skalkulować budżet, zrealizować i rozliczyć projekt w H2020*. Uaktualnione opracowanie powstało z myślą o przybliżeniu szerokiemu kręgowi zainteresowanych zasad związanych z prawnymi i finansowymi aspektami

projektów programu Horyzont 2020 i *Euratom Fission*. Obejmuje zmiany, które zostały wprowadzone w ciągu trzech lat trwania programu i przedstawia stan prawny na dzień 30 listopada 2018 r. Poradnik (obecnie dostępny jedynie w wersji elektronicznej) można pobrać pod adresem <http://www.kpk.gov.pl/wp-content/uploads/2019/01/Poradnik-H2020.pdf>.
<https://www.kpk.gov.pl/?p=46483&znewsletter=9stycznia2019>
Źródło: KPK

Rozpoczęcie konsultacji publicznych Krajowego planu na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030

Ministerstwo Energii przedstawiło do konsultacji publicznych projekt dokumentu *Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030* (KPEiK), którego opracowanie wynika z obowiązku nałożonego na państwa członkowskie UE rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. Projekt KPEiK przedstawia założenia i cele oraz polityki i działania na rzecz realizacji 5 wymiarów unii energetycznej: bezpieczeństwa energetycznego, wewnętrznego rynku energii, efektywności energetycznej, obniżenia emisyjności oraz badań naukowych, innowacji i konkurencyjności. Dokument składa się z trzech części – strategicznej i dwóch załączników o charakterze analitycznym. Jego ostateczna wersja zostanie opracowana po uwzględnieniu wniosków wynikających z uzgodnień międzyresortowych, konsultacji publicznych, aktualizacji krajowych strategii sektorowych będących obecnie w trakcie uzgodnień, jak również konsultacji regionalnych oraz ewentualnych rekomendacji Komisji Europejskiej. Finalna wersja polskiego KPEiK zostanie zgłoszona do Komisji Europejskiej do końca 2019 r. Uwagi do projektu KPEiK można składać do dnia 18 lutego 2019 r.

<https://www.gov.pl/web/energia/projekt-krajowego-planu-na-rzecz-energii-i-klimatu-na-lata-2021-2030>

Źródło: ME

Prezentacja raportu *The Future of Nuclear Energy in a Carbon-Constrained World*

Minister energii Krzysztof Tchórzewski weźmie udział w prezentacji opracowanego na *Massachusetts Institute of Technology* (MIT) raportu *The Future of Nuclear Energy in a Carbon-Constrained World*, która odbędzie się w dniu 22 stycznia 2019 r. o godz. 9:00 w siedzibie Ministerstwa Energii. Na zaproszenie ministerstwa raport i płynące z niego wnioski przedstawi prof. Jacopo Buongiorno, Prodziekan Wydziału ds. Nauk Jądrowych i Inżynierii MIT. W tworzeniu opublikowanego we wrześniu 2018 r. raportu oprócz pracowników MIT udział wzięło ok. 30 przedstawicieli środowisk naukowych, rządowych i finansowych, m.in. szef *Nuclear Energy Agency* OECD William Magwood oraz były przewodniczący Komisji ds. Energii Jądrowej w USA Richard Meserve. Raport opisuje obecną sytuację energetyki jądrowej na świecie i podkreśla konieczność znacznego ograniczenia emisji gazów cieplarnianych przy jednoczesnym wzrastającym zapotrzebowaniu na energię elektryczną. Autorzy raportu odpowiadają na pytanie, czy rozwój energetyki jądrowej może być rozwiązaniem tego problemu i formułują szereg rekomendacji, których wdrożenie mogłoby na to pozwolić. Treść raportu dostępna jest [na stronie internetowej MIT](#).

<https://www.gov.pl/web/energia/prezentacja-raportu-the-future-of-nuclear-energy-in-a-carbon-constrained-world>

Źródło: ME

Posiedzenie Rady Narodowego Centrum Nauki 9-10 stycznia 2019 r.

W dniach 9-10 stycznia 2019 r. odbyło się kolejne posiedzenie Rady NCN w nowym składzie. Kluczowym punktem posiedzenia było ustalenie przez Radę wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w ramach konkursów OPUS 16, PRELUDIUM 16 i SONATA 14, które zostały ogłoszone przez Centrum w dniu 14 września 2018 r. Decyzją Rady budżety konkursów OPUS 16 i SONATA 14 zostały zwiększone o 30 mln zł każdy, a nakład finansowy konkursu MINIATURA 2 – o 5 mln zł. Rada ustaliła także wysokość środków finansowych z przeznaczeniem na projekty badawcze realizowane przez polskie zespoły naukowe w nowych konkursach *BiodivERsA Call 2019* i *JPI Urban Europe Call 2020* w kwocie 500 tys. euro dla każdego z konkursów. Poinformowano również, że zarówno w przypadku konkursów sieci *BiodivERsA*, jak i *JPI Urban Europe* łączna wysokość środków finansowych krajowych i zagranicznych przewidzianych na realizację polskich projektów badawczych w każdym z konkursów wynosi 746 269 euro, z czego kwota w wysokości 246 269 euro stanowi możliwe do uzyskania dofinansowanie ze środków Komisji Europejskiej.

<https://www.ncn.gov.pl/aktualnosci/2019-01-16-posiedzenie-rady>

Źródło: NCN

Komisja Europejska powitała Francesco La Camera jako nowo wybranego Dyrektora Generalnego Międzynarodowej Agencji Energii Odnawialnej (IRENA)

KE z zadowoleniem przyjęła decyzję podjętą przez Międzynarodową Agencję Energii Odnawialnej (*International Renewable Energy Agency* – IRENA) dotyczącą wyboru kandydata europejskiego, Francesco La Camera z Włoch, na nowego Dyrektora Generalnego agencji. La Camera zastąpi Adnana Amina z Kenii, który kierował organizacją od czasu jej oficjalnej inauguracji w 2011 r. Międzynarodowa Agencja Energii Odnawialnej jest organizacją międzyrządową zrzeszającą 160 państw członkowskich. Jej rola polega na wspieraniu rozwoju źródeł energii odnawialnej na całym świecie poprzez zapewnienie rządów pomocy technicznej, wsparcia polityki energetycznej oraz nowych danych i analiz. W Unii Europejskiej IRENA odegrała ważną rolę w ocenie konkurencyjności kosztowej potencjału odnawialnych źródeł energii w Europie w 2030 r.

https://ec.europa.eu/info/news/commission-welcomes-francesco-la-camera-newly-elected-director-general-international-renewable-energy-agency-irena-2019-jan-14_en

© Unia Europejska, 2019

Źródło: Komisja Europejska

Naukowcy, m.in. z Polski, proponują cieplejszy nadprzewodnik

Naukowcy z Uniwersytetu Warszawskiego pod kierownictwem prof. Wojciecha Grochali z Centrum Nowych Technologii UW wraz ze współpracownikami z Wielkiej Brytanii, Słowenii, Włoch, USA i Słowacji przedstawili nowego kandydata na materiał nadprzewodzący w temperaturze otoczenia – fluorek srebra. W swoim artykule na łamach pisma *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America* (PNAS) badacze twierdzą, że zastąpienie miedzi srebrem oraz tlenu dwoma atomami fluoru pozwala zachować wiele podobieństw do materiałów miedziowych, a potencjalnie może podwyższyć temperaturę pracy materiału. Tekst publikacji dostępny jest na [stronie internetowej PNAS](http://naukawpolsce.pap.pl/aktualnosci/news,32508,naukowcy-min-z-polski-proponuja-cieplejszy-nadprzewodnik.html).

<http://naukawpolsce.pap.pl/aktualnosci/news,32508,naukowcy-min-z-polski-proponuja-cieplejszy-nadprzewodnik.html>

Źródło: PAP – Nauka w Polsce

Miniaturowa turbina wielkości monety umożliwi realizację inteligentnych sieci gazowych

Firma *Advanced Microturbines* w ramach projektu *AirWatt* zaproponowała rozwiązanie oparte na opatentowanej, zintegrowanej i zminiaturyzowanej turbinie oraz generatorze energii elektrycznej, które zostało przystosowane do instalacji w gazociągach. Prace projektowe rozpoczęły się od optymalizacji osiągniętych mikroturbiny o maksymalnej mocy 30 W, a następnie polegały na zwiększaniu jej skali w celu uzyskania modelu zdolnego do wytwarzania nawet 150 W, czyli wartości niemal dwukrotnie wyższej od maksymalnej zakładanej mocy. Nowa technologia stanowi niezawodne źródło zasilania przeznaczone do zastosowań w odległych lokalizacjach bez możliwości podłączenia do sieci energetycznej i pomoże nie tylko oszczędzać energię, ale także obniżyć koszty napraw i konserwacji, wydłużyć żywotność infrastruktury oraz ograniczyć liczbę reklamacji ze strony odbiorców końcowych. Opracowane rozwiązanie jest już gotowe do wprowadzenia na rynek.

<https://cordis.europa.eu/project/rcn/205014/brief/pl>

© Unia Europejska, 2019

Źródło: CORDIS

Akumulatory litowo-jonowe mają nowego konkurenta

W ramach projektu *TT-Battery*, włoski start-up *Tuscan Tech* opracował przełomowy projekt akumulatorów opartych na cynku i dwutlenku manganu. Opatentowany prototyp urządzenia wykorzystuje wodny roztwór elektrolitu zawierający cząsteczki siarczynu cynku, co rozwiązuje problem ograniczonej żywotności i pojemności akumulatorów opartych na cynku i dwutlenku manganu – akumulator *TT-Battery* ma pojemność przekraczającą 5000 cykli ładowania, przy zachowaniu pełnej 99% początkowej pojemności. Stworzone przez firmę zaawansowane akumulatory mają szereg zalet: są tanie, łatwe do wytworzenia z powszechnie dostępnych materiałów, odporne na wybuchy czy zapalenie i mogą być w prosty sposób utylizowane, co sprawia, że stanowią zrównoważoną i bezpieczniejszą alternatywę dla akumulatorów litowo-jonowych. *TT-Battery* może przełamać obecne bariery dla dużych zastosowań stacjonarnych, a w przyszłości także zaspokoić potrzeby bezpiecznego transportu elektrycznego o dużym zasięgu.

<https://cordis.europa.eu/project/rcn/213620/brief/pl>

© Unia Europejska, 2019

Źródło: CORDIS

Innowacyjna technologia membrany do produkcji wodoru

Niemiecki start-up *MEMBRASENZ* w ramach projektu UE o tej samej nazwie opracował unikalną membranę kompozytową, która w połączeniu z nieszlachetnymi katalizatorami stanowi ekonomiczną platformę do alkalicznej elektrolizy wody, przyspieszając i poprawiając wydajność produkcji wodoru. Membrana *MEMBRASENZ* nie tylko pozwala oddzielić czysty wodór od mieszaniny gazów, ale także spełnia wymogi czystości i eliminuje wady azbestu, którego stosowanie jest obecnie zakazane, oraz wytrzymuje temperatury powyżej 100 stopni Celsjusza. Membrana *MEMBRASENZ* ma pomóc zaopatrywać w ekologiczny wodór wiele różnych sektorów, w tym transportowy, przemysłowy i mieszkalny, jak również zmniejszyć zużycie energii elektrycznej oraz obniżyć koszty operacyjne.

<https://cordis.europa.eu/project/rcn/213647/brief/pl>

© Unia Europejska, 2019

Źródło: CORDIS

Wydarzenia

22.01.2019, Bruksela, Belgia, Dzień informacyjny na temat efektywności energetycznej

<https://h2020-sc3-info-day.b2match.io/>

23-24.01.2019, Bruksela, Belgia, *Energy Storage 2019*

<https://www.wplgroup.com/aci/event/energy-storage-conference/>

28-29.01.2019, Budapeszt, Węgry, *Horizon 2020 Fast Track to Financial Rules and Reporting*

https://cordis.europa.eu/event/rcn/146709_en.html

- 29-31.01.2019, Rzeszów, XV Międzynarodowa Konferencja "Termiczne przekształcanie odpadów"
<http://odpady.net.pl/wydarzenie/15-miedzynarodowa-konferencja-termiczne-przekształcanie-odpadow-abrys/>
- 18-20.02.2019, Nałęczów, Konferencja "Zarządzanie Energią i Teleinformatyka - ZET 2019"
<http://rynek-energii.pl/pl/ZET2019>
- 20-22.02.2019, Praga, Czechy, 7th International Conference on Model-Driven Engineering and Software Development - MODELSWARD 2019
<http://www.modelsward.org/>
- 17-19.03.2019, Kraków, Forum Gospodarki Energetycznej
<https://forum-ge.pl/>
- 6-7.03.2019, Bruksela, Belgia, Solar Power Summit
<http://www.solarpowersummit.org/>
- 14-15.03.2019, Warszawa, 39. Zjazd Gazowników
<http://zjazdgazownikow.pl/>
- 21.03.2019, Warszawa, V Konferencja "Inteligentna Energetyka" - Standardy łączności bezprzewodowej dla energetyki
<http://www.inteligentnaenergetyka.pl/konferencje/o-5-konferencji/>
- 21-22.03.2019, VIII Forum Biomasy i Czystej Energii
<https://powermeetings.eu/forum-biomasy/>
- 1-2.04.2019, Rzeszów, IV Konferencja Naukowa "Bezpieczeństwo energetyczne - filary i perspektywa rozwoju"
<http://www.instytutpe.pl/konferencja2019/>
- 8-9.04.2019, Gdańsk, VII Ogólnopolski Szczyt Energetyczny
<http://osegdansk.pl/>
- 10-12.04.2019, Teneryfa, Hiszpania, XVII International Conference on Renewable Energies and Power Quality (ICREPQ'19)
<http://www.icrepq.com>
- 16-18.04.2019, Sofia, Bułgaria, Energy Efficiency & Renewables - 15th Exhibition and Conference for South-East Europe
<https://viaexpo.com/en/pages/ee-re-exhibition>
- 16-18.04.2019, Sofia, Bułgaria, Smart Cities - 7th Exhibition & Conference for South-East Europe
<https://viaexpo.com/en/pages/smart-cities/>
- 16-18.04.2019, Sofia, Bułgaria, Waste Management & Recycling - 10th Exhibition & Conference for South-East Europe (SEE) - Save the Planet
<https://viaexpo.com/en/pages/waste-management-recycling-exhibition>
- 24-25.04.2019, Kielce, X Targi Techniki Gazowniczej EXPO-GAS
<http://www.targikielce.pl/pl/expo-gas.htm>
- 29-30.04.2019, Praga, Czechy, 14th European Nuclear Energy Forum
https://ec.europa.eu/info/events/14th-european-nuclear-energy-forum-2019-apr-29_en
- 3-5.05.2019, Heraklion, Grecja, 8th International Conference on Smart Cities and Green ICT Systems - SMARTGREENS 2019
<http://www.smartgreens.org/>
- 6-9.05.2019, Międzyzdroje, XXII Konferencja Gazterm 2019. Bałtycki szczyt gazowy. Integracja rynków gazu w regionie bałtyckim
<http://www.gazterm.pl/>
- 7-9.05.2019, Poznań, Międzynarodowe Targi Energetyki Expopower
<https://www.expopower.pl/pl/>
- 9-10.05.2019, Czeladź, Forum Emisji Przemysłowych – dostępne technologie redukcji emisji zanieczyszczeń do powietrza
<https://powermeetings.eu/forum-emisji-przemyslowych/>
- 9-10.05.2019, Gdańsk, Gdańskie Dni Elektryki 2019. Konferencja elektroenergetyczna
<http://gde.sep.gda.pl/>

13-17.05.2019, Bruksela, Belgia, *EU Green Week 2019*

https://ec.europa.eu/info/events/eu-green-week-2019_en

22-24.05.2019, Szczyrk, XII Forum Dyskusyjne "Diagnostyka i chemia dla energetyki"

https://www.energopomiar.com.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=450&Itemid=148

11-12.06.2019, Łódź, Targi "Smart City Expo Poland"

<https://www.smartcityexpo.pl/>

12-14.06.2019, Bukareszt, Rumunia, *12th Annual SET Plan Conference - 2019*

<https://setis.ec.europa.eu/set-plan-process/steering-group-meetings/12th-annual-set-plan-conference-2019>

17-21.06.2019, Bruksela, Belgia, *EU Sustainable Energy Week (EUSEW) 2019*

https://ec.europa.eu/info/events/eu-sustainable-energy-week-2019-jun-18_en

19-20.07.2019, Rzym, Włochy, *14th International Workshop on Advanced Smart Materials and Smart Structures Technology - ANCRiSST 2019*

<http://www.desdemonaproject.eu/ancrisst2019/>

29-31.07.2019, Praga, Czechy, *International Conference on Simulation and Modeling Methodologies, Technologies and Applications - SIMULTECH 2019*

<http://www.simultech.org/>

17-19.09.2019, Bielsko-Biała, 32. Międzynarodowe Energetyczne Targi Bielskie Energetab 2019

<http://www.energetab.pl/>

28-29.11.2019, Bratysława, Słowacja, *EU Clean Air Forum*

https://ec.europa.eu/info/events/eu-clean-air-forum-2019-nov-28_en

Instytut Energetyki
ul. Mory 8
01-330 Warszawa

CENERG

Zespół CENERG:
dr inż. Andrzej Sławiński,
dr inż. Aneta Świercz,
mgr Maria Kaska,
mgr Marta Ziółek

www.cenerg.com.pl

**Realizacja praw dotyczących
danych osobowych
przetwarzanych przez Instytut
Energetyki**

Pani/Pana dane osobowe są przetwarzane przez Instytut Energetyki.
[Szczegółowe informacje znajdują się tutaj.](#)

•
•
•
•
• **Centrum Integracji Badań Energetycznych CENERG** jest jednostką działającą w ramach Instytutu Energetyki (IEn) w Warszawie.

•
•
•
•
• Głównym celem działania CENERG jest koordynacja i integracja badań energetycznych w Instytucie Energetyki, w Polsce i w Europie Środkowej oraz wsparcie rozwoju nowych technologii energetycznych.

• CENERG prowadzi działania wspierające rozwój w IEn badań nad nowymi technologiami energetycznymi odpowiadającymi polskim i europejskim strategiom w tej dziedzinie, rozpoznaje nowe kierunki badań oraz możliwości aplikacji w polskich i europejskich programach finansowania prac badawczych i rozwojowych. CENERG uczestniczy w działaniach promujących badania prowadzone w IEn, wspiera współpracę IEn z ośrodkami badawczymi w Polsce i w Europie, uczestniczy w tworzeniu platformy wymiany informacji naukowej w IEn i organizuje cykliczne seminaria naukowe, warsztaty i konferencje służące wymianie informacji na temat działań badawczych prowadzonych w IEn i w Polsce.

• **CENERG** oferuje pomoc w przygotowaniu wniosku projektowego w konkursach na krajowe i międzynarodowe projekty badawczo-wdrożeniowe i wspomagające we wszystkich obszarach tematycznych.

• Oferta obejmuje:

- pomoc w przygotowaniu koncepcji projektu zgodnej z wymaganiami konkursu,
- pomoc w poszukiwaniu i doborze partnerów konsorcjum projektowego,
- napisanie pełnego wniosku projektowego,
- pomoc w zarządzaniu projektem w przypadku otrzymania dofinansowania.

• **CENERG** organizuje szkolenia, warsztaty i seminaria dotyczące przygotowania, realizacji i zarządzania krajowymi i międzynarodowymi projektami badawczo-wdrożeniowymi, a także konkretnych zagadnień w zakresie nowych technologii energetycznych.

Newsletter CENERG udostępniany jest na warunkach licencji [CC BY-NC-SA 3.0 PL](#).